

[Finansministeren.]

udvikling, som i sig selv har været stærkt medvirkende til saneringen af valutabalancen fra sidste sommer og indtil dette forår.

Det blev allerede i den økonomiske årsoversigt antydet, at denne tendens i løbet af 1956 sandsynligvis ville blive standset og afløst af en opgang, og den seneste udvikling har styrket denne antagelse. Der er imidlertid et spring herfra og til en påstand om, at stigningen i forbrug og investering skulle medføre, at en ny alvorlig valutakrise var nær forestående. Såvel pengepolitikken som bygge- og anlægspolitikken er tilrettelagt med henblik på at holde stigningen i den økonomiske aktivitet under kontrol, og i øjeblikket er det da også således, at bygge- og anlægsvirksomheden i den resterende del af 1956 ikke kan ventes at nå op over sidste års niveau. Efter min opfattelse kan man derfor ikke sige, at den indenlandske efterspørgsel er i så stærk bevægelse opad, at der herfra skulle udgå nogen stærk trusel mod valutabalancen. På den anden side er vore valutaeserver så små, at selv en mindre stigning i den økonomiske aktivitet kan volde valutabesvær, hvis samtidig vort bytteforhold forringes væsentligt.

Det er derfor åbenbart, at vi snarest muligt må søge overskuddet for indeværende finansår bragt op i hvert fald på det oprindelig budgetterede beløb på 350 mill. kr., og der må således i år tilvejebringes besparelser eller øgede indtægter eller begge dele på ikke under 100 mill. kr. Efter samråd i finansudvalget mener jeg at kunne sige, at dette er enigt med mig heri og i, at arbejdet hermed må fremmes mest muligt.

Det er på denne baggrund, der fra flere sider spørges om, hvorvidt vi har råd til at påbegynde en folkepension, som fra næste finansår vil betyde en merudgift på godt 100 mill. kr. Det er iøvrigt bemærkelsesværdigt, at dette spørgsmål også stilles fra den side, hvor man har ment, at staten fra og med næste år kunne undvære indtægter, der beløber sig til flere gange hundrede millioner kroner.

Lad mig hertil for det første svare, at ganske uafhængigt af, om vi skal have udgiftskrævende reformer eller ej, anser jeg det for usandsynligt, at vi skulle kunne

nøjes med et mindre overskud i det næste finansår end i år, og at det følgelig bliver nødvendigt enten at forlænge indtægtslove, der udløber pr. 31. marts 1957 — jeg tænker her særlig på omsætningsafgiften af manufakturvarer og en del af motorafgifterne — eller at tilvejebringe andre indtægter. For det andet, og det er mindst lige så væsentligt, må udgifterne til nye reformer finansieres på en sådan måde, at de ikke for samfundet som helhed virker forbrugsudvidende. Regeringens forslag om en begyndende folkepensionering opfylder dette sidste krav, medens der intet foreligger om, at dette også er tilfældet med de fra anden side fremsatte forslag.

Dette synspunkt må fastholdes, selvom man skulle nå frem til at søge en finansiering gennemført, hvori indgår varige besparelser. Det må da også være sådan, at summen af nye indtægter og besparelser til dækning af merudgiften må være så tilstrækkelig, at den samfundsmæssige balance ikke forrykkes. Opfyldes denne betingelse, kan besparelser udmærket træde i stedet for bidrag til folkepensionen, helt eller delvis, men der må da for det kommende finansår være tale om besparelser udover de før nævnte 100 mill. kr., som også for dette år efter al sandsynlighed vil være nødvendige for at fastholde et tilstrækkeligt overskud på statsbudgettet.

Spørgsmålet er derfor efter min mening ikke så meget, om vi har råd til at begynde en folkepension, men nok så meget, om der er vilje tilstede til at søge den gennemført på en sådan måde, at statsfinanserne ikke forringes til skade for den samfundsmæssige balance.

Alfred Jensen: Finansministeren startede sin redegørelse med at sige, at han egentlig ikke lagde op til debat, men det forekommer mig, at der i allerhøjeste grad er blevet lagt op til debat. Da jeg imidlertid har fået forståelsen af, at der ikke ved denne lejlighed skal føres nogen egentlig debat om statens finansielle situation, skal jeg holde mig til det, som synes at være reglen, at man indskrænker sig til at motivere sin stilling til afstemningen her ved tredie behandling. Der bliver jo lejlighed til senere at tage stilling til de problemer, der